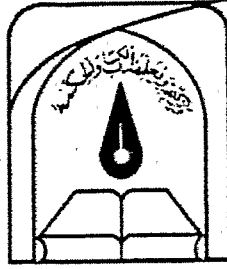

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله
الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لولا
هدى الله لنا
والحمد لله
الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لولا
هدى الله لنا

نمایه شد
نمایه سازه
تاریخ:

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم پزشکی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد آموزش بهداشت

عنوان

بررسی پایداری آموزش بهداشت بر کیفیت زندگی بیماران با عمل جراحی
قلب باز در بیمارستان قلب شهید رجایی تهران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
توسعه آموزش

نگارش

طاهره هاشمی فرد

استاد راهنما

دکتر شمس الدین نیکنامی

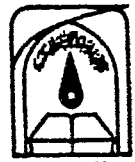
۱۳۸۳ / ۱۱ / ۳۰

استاد مشاور

دکتر علیرضا حیدرنیا

۵۸.۴۲ ✓

تابستان ۸۲

بسمه تعالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بختی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته آکزیس بهداشت است که در سال ۸۲ در دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر نیسای، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر حدیریا و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر _____ از آن دفاع شده است.»

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر سوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب طاهره هاشمی خرد دانشجوی رشته آکزیس بهداشت مقطع ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: طاهره هاشمی خرد

تاریخ و امضا: ۱۳۸۷/۷/۷

تقدیم به

پدر و مادر بزرگوارم

که تندیس عشق، گنجینه مهر و مظهر محبتند

و

همه آنان که دوستشان دارم

من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق

سپاس خداوندی را که سخنوران از ستودن او عاجزند و حسابگران از شمارش نعمتهای او ناتوان، خدایی که افکار ژرف اندیش، ذات او را درک نمی کنند و دست غواصان دریای علوم به او نخواهد رسید.

اکنون که به لطف پروردگار نگارش پایان نامه حاضر به اتمام رسیده است بر خود لازم میدانم از اساتید گرانقدری که مقام علمی و شخصیت متعالی آنان همواره مشعل هدایتی بوده است، تقدیر و تشکر نمایم.

استاد ارجمند جناب آقای دکتر نیکنایی که زحمت راهنمایی این پایان نامه را تقبل نمودند و با راهنماییهای خردمندانه و دقت نظر خویش در تمام مراحل کار راهنمای اینجانب بوده اند.

استاد گرامی جناب آقای دکتر حیدرنیا مدیر محترم گروه آموزش بهداشت که مشاوره این پایان نامه را پذیرفتند و از همکاری و مساعدتهای ایشان در طول تحقیق بهره مند شدم.

استاد گرانقدر جناب آقای دکتر غفرانی پور معاونت محترم آموزش که از نظرات ارزشمند ایشان در طول دوران تحصیل و تحقیق برخوردار شدم.

اساتید گرانقدر جناب آقای دکتر کاظم نژاد و جناب آقای دکتر بابایی که در طول تحصیل از محضر علمی ایشان استفاده کردم.

همچنین از سرکار خانم دهداری که اطلاعات اولیه پایان نامه را در اختیارم قرار دادند و سرکار خانم هاتف نیا کمال تشکر را دارم.

در پایان از تمامی بیمارانی که علیرغم وجود مشکلات کمال همکاری را با من داشته اند تشکر و قدردانی می نمایم و از درگاه خداوند منان بهبودی آنان را خواهانم.

چکیده

این پژوهش یک مطالعه تجربی (Experimental) و از نوع آینده نگر (Cohort) می باشد. هدف این مطالعه، بررسی پایداری آموزش بهداشت بر کیفیت زندگی بیماران با عمل جراحی قلب باز یکسال بعد از مداخله آموزشی است.

ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه چند قسمتی است. بخشی از سؤالات پرسشنامه مربوط به سنجش آگاهی، نگرش، عملکرد و کیفیت زندگی است. در این مطالعه، تعداد نمونه اولیه در ابتدای پژوهش ۷۰ نفر بود که به همه این افراد پرسشنامه‌های مربوطه ارسال شد. اما بعد از پیگیری‌های مکرر، تنها ۶۳ نفر پرسشنامه‌های تکمیل شده را ارجاع دادند. بنابراین تعداد نمونه نهایی ۶۳ نفر در نظر گرفته شد که از این تعداد ۳۲ نفر در گروه آزمون و ۳۱ نفر در گروه شاهد قرار داشتند.

بیماران یکسال بعد از اجرای برنامه آموزشی پیگیری شدند. بعد از تکمیل پرسشنامه‌ها کلیه اطلاعات توسط نرم افزار آماری spss و Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج حاصله نشان داد که یکسال بعد از مداخله آموزشی میانگین امتیازات آگاهی و نگرش در دو گروه شاهد و آزمون اختلاف معنی دار داشت ($P < 0/001$). اما عملکرد دو گروه یکسال بعد از مداخله آموزشی معنی دار نبود ($P < 0/056$). همچنین میانگین امتیازات کیفیت زندگی محاسبه شده با پرسشنامه نانتینگهام در گروه آزمون یکسال بعد از آموزش در مقایسه با گروه شاهد تفاوت معنی دار نشان داد ($P < 0/0001$). ضمناً میانگین امتیازات کیفیت زندگی محاسبه شده با پرسشنامه SF-36 یکسال بعد از آموزشی اختلاف معنی داری بین دو گروه نشان داد ($P < 0/0001$).

این نتایج بیانگر پایداری آموزش بر کیفیت زندگی بیماران و نیز ضرورت استمرار برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء آگاهی، نگرش و نیز بهبود عملکرد بیماران می باشد.

واژه های کلیدی: پایداری آموزش بهداشت، کیفیت زندگی، عمل جراحی قلب باز.

«فهرست مطالب»

صفحه

عنوان

فصل اول : معرفی پژوهش

- ۱-۱. مقدمه ۱
- ۲-۱. بیان مسئله و اهمیت موضوع ۴

فصل دوم : کلیات و مروری بر مطالعات انجام شده

- ۱-۲. قلب ۸
- ۱-۱-۲. ساختمان و فیزیولوژی قلب ۸
- ۱-۱-۱-۲. حفرات قلب ۸
- ۲-۱-۱-۲. رگهای قلب ۹
- ۲-۱-۲. بیماریهای عروق کرونر قلب ۱۰
- ۱-۲-۱-۲. آترواسکلروز ۱۱
- ۲-۲-۱-۲. اپیدمیولوژی بیماری ۱۲
- ۳-۲-۱-۲. تظاهرات بالینی آترواسکلروز ۱۳
- ۴-۲-۱-۲. عوامل خطر ساز آترواسکلروز ۱۴
- ۵-۲-۱-۲. استراتژیهای بالینی در بیماران عروق کرونر ۱۸
- ۳-۱-۲. عمل جراحی قلب باز ۱۹
- ۱-۳-۱-۲. جراحی بای پاس عروق کرونر ۲۰
- ۲-۳-۱-۲. روش جراحی بای پاس عروق کرونر ۲۱
- ۴-۱-۲. آموزش بهداشت ۲۳
- ۱-۴-۱-۲. تاریخچه ۲۳
- ۲-۴-۱-۲. تعاریف ۲۳
- ۳-۴-۱-۲. اهداف آموزش بهداشت ۲۴

۲۴.....	۴-۴-۱-۲. ارزشیابی آموزش بهداشت
۲۵.....	۵-۴-۱-۲. اصول آموزش بهداشت
۲۶.....	۶-۴-۱-۲. ارزشیابی آموزش بیمار
۲۶.....	۷-۴-۱-۲. ضرورت ارزشیابی در فرایند آموزش به بیمار
۲۸.....	۵-۱-۲. کیفیت زندگی
۲۸.....	۱-۵-۱-۲. تاریخچه
۲۸.....	۲-۵-۱-۲. مفهوم کیفیت زندگی
۲۹.....	۳-۵-۱-۲. تعاریف
۳۰.....	۴-۵-۱-۲. ویژگیهای کیفیت زندگی
۳۱.....	۵-۵-۱-۲. عوامل محیطی مؤثر بر کیفیت زندگی
۳۱.....	۶-۵-۱-۲. آموزش بهداشت و کیفیت زندگی
۳۲.....	۷-۵-۱-۲. ابزار سنجش کیفیت زندگی
۳۴.....	۸-۵-۱-۲. مدل‌های کیفیت زندگی
۳۶.....	۹-۵-۱-۲. کیفیت زندگی و بیماری قلبی
۳۷.....	۲-۲. مروری بر مطالعات انجام شده
۳۷.....	۱-۲-۲. مطالعات انجام شده در جهان
۴۲.....	۲-۲-۲. مطالعات انجام شده در ایران

فصل سوم: مواد و روشها

۴۵.....	۱-۳. مواد پژوهش
۴۵.....	۱-۱-۳. اهداف پژوهش
۴۵.....	۲-۱-۳. فرضیات پژوهش
۴۶.....	۳-۱-۳. متغیرهای مورد بررسی

۴۶.....	۳-۱-۴. تعریف اصطلاحات و واژه‌های کلیدی
۴۶.....	۳-۱-۴-۱. پایداری
۴۶.....	۳-۱-۴-۲. آموزش بهداشت
۴۷.....	۳-۱-۴-۳. آگاهی
۴۷.....	۳-۱-۴-۴. نگرش
۴۷.....	۳-۱-۴-۵. عملکرد
۴۸.....	۳-۱-۴-۶. کیفیت زندگی
۴۸.....	۳-۱-۴-۷. بیماران تحت عمل جراحی قلب باز
۴۸.....	۳-۱-۵. ابزار گردآوری اطلاعات
۴۹.....	۳-۱-۶. تعیین اعتبار علمی ابزار گردآوری اطلاعات
۴۹.....	۳-۱-۷. تعیین اعتماد علمی ابزار گردآوری اطلاعات
۵۰.....	۳-۲. روش پژوهش
۵۰.....	۳-۲-۱. نوع پژوهش
۵۰.....	۳-۲-۲. جامعه پژوهش
۵۰.....	۳-۲-۳. تعداد نمونه پژوهش
۵۱.....	۳-۲-۴. نمونه پژوهش
۵۱.....	۳-۲-۵. مشخصات واحدهای پژوهش
۵۱.....	۳-۲-۶. محیط پژوهش
۵۱.....	۳-۲-۷. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۵۲.....	۳-۲-۸. زمان پژوهش
۵۲.....	۳-۲-۹. مراحل انجام تحقیق
۵۳.....	۳-۲-۱۰. روش اجرای برنامه
۵۳.....	۳-۲-۱۱. محدودیت‌های پژوهش

صفحه	عنوان
۵۳	۱۲-۲-۳. مزایای پژوهش
۵۴	۱۳-۲-۳. ملاحظات اخلاقی
۵۴	۱۴-۲-۳. کاربرد نتایج

فصل چهارم: نتایج و بحث ، نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات

	۱-۴. جداول
	۲-۴. نمودارها
۸۰	۳-۴. بحث و بررسی یافته‌ها
۹۱	۴-۴. نتیجه‌گیری
۹۳	۵-۴. پیشنهادات
۹۴	فهرست منابع

ضمائم

چکیده انگلیسی

«فهرست جداول»

صفحه

عنوان

جدول ۴-۱. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات آگاهی، نگرش و عملکرد یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد.....	۵۶
جدول ۴-۲. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات آگاهی، نگرش و عملکرد یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه آزمون.....	۵۷
جدول ۴-۳. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات آگاهی، نگرش و عملکرد یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون.....	۵۸
جدول ۴-۵. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات ابعاد مختلف پرسشنامه کیفیت زندگی ناتینگهام یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد.....	۵۹
جدول ۴-۵. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات ابعاد مختلف پرسشنامه کیفیت زندگی ناتینگهام یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه آزمون.....	۶۰
جدول ۴-۶. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات ابعاد مختلف پرسشنامه کیفیت زندگی ناتینگهام یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون.....	۶۱
جدول ۴-۷. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات ابعاد مختلف پرسشنامه کیفیت زندگی SF-36 یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد.....	۶۲
جدول ۴-۸. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات ابعاد مختلف پرسشنامه کیفیت زندگی SF-36 یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه آزمون.....	۶۳
جدول ۴-۹. مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیازات ابعاد مختلف پرسشنامه کیفیت زندگی SF-36 یکماه و یکسال بعد از مداخله آموزشی در گروه آزمون.....	۶۴

جدول ۴-۱۰. توزیع فراوانی مطلق و نسبی وضعیت بیماران یکسال بعد از عمل جراحی در افراد تحت مطالعه.....	۶۵
جدول ۴-۱۱. توزیع فراوانی مطلق و نسبی سابقه عمل جراحی مجدد در طول یکسال بعد از عمل جراحی در افراد تحت مطالعه.....	۶۶
جدول ۴-۱۲. توزیع فراوانی مطلق و نسبی رعایت رژیم غذایی - دارویی در افراد تحت مطالعه.....	۶۷
جدول ۴-۱۳. توزیع فراوانی مطلق و نسبی روند بهبودی پس از عمل در افراد تحت مطالعه.....	۶۸
جدول ۴-۱۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی چگونگی وضعیت عمل جراحی قلب بعد از گذشت یکسال در افراد تحت مطالعه.....	۶۹
جدول ۴-۱۵. مقایسه توزیع فراوانی مطلق و نسبی نظرات افراد تحت مطالعه در مورد اقدام به انجام عمل در صورت دانستن شرایط موجود.....	۷۰
جدول ۴-۱۶. مقایسه توزیع فراوانی مطلق و نسبی اقدامات پس از عمل در گروه شاهد و آزمون.....	۷۱
جدول ۴-۱۷. مقایسه توزیع فراوانی مطلق و نسبی مشکلات پس از عمل در افراد تحت مطالعه.....	۷۲

«فهرست نمودار»

صفحه

عنوان

- نمودار ۴-۱. مقایسه میانگین امتیازات آگاهی افراد تحت مطالعه یک ماه و یک سال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون ۷۳
- نمودار ۴-۲. مقایسه میانگین نگرش افراد تحت مطالعه یک ماه و یک سال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون ۷۳
- نمودار ۴-۳. مقایسه میانگین عملکرد افراد تحت مطالعه یک ماه و یک سال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون ۷۴
- نمودار ۴-۴. مقایسه میانگین امتیازات کیفیت زندگی (پرسشنامه ناتینگهام) افراد تحت مطالعه یک ماه و یک سال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون ۷۴
- نمودار ۴-۵. مقایسه امتیازات کیفیت زندگی (پرسشنامه SF-۳۶) در افراد تحت مطالعه در گروه شاهد و آزمون ۷۵
- نمودار ۴-۶. مقایسه میانگین امتیازات وضعیت فعلی بیماران یک سال بعد از مداخله آموزشی در گروه شاهد و آزمون ۷۵
- نمودار ۴-۷. مقایسه میانگین امتیازات روند بهبودی پس از جراحی بای پاس در گروه شاهد و آزمون ۷۶
- نمودار ۴-۸. مقایسه میانگین امتیازات وضعیت عمل جراحی بای پاس بعد از یک سال در گروه شاهد و آزمون ۷۶
- نمودار ۴-۹. مقایسه میانگین امتیازات رعایت رژیم غذایی - دارویی در گروه شاهد و آزمون ۷۷
- نمودار ۴-۱۰. میانگین اقدامات انجام شده بعد از جراحی بای پاس در گروه شاهد ۷۷
- نمودار ۴-۱۱. میانگین اقدامات انجام شده بعد از جراحی بای پاس در گروه آزمون ۷۸
- نمودار ۴-۱۲. میانگین مشکلات موجود بعد از جراحی بای پاس در گروه شاهد ۷۸
- نمودار ۴-۱۳. میانگین مشکلات موجود بعد از جراحی بای پاس در گروه آزمون ۷۹

«فهرست اشکال»

صفحه

عنوان

- شکل ۱-۲. آناتومی قلب ۱۰
- شکل ۲-۲. جراحی بای پاس شریان کرونر ۲۱

«فصل اول»

معرفی پژوهش